

81. szerkesztő
MURANYI JOZSEF.

Szerkesztőség:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.

Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.

Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér)

Kéziratot nem a vissza
a szerkesztőségre.

NAPLÓ

KASSA, SZERDA, 1909. DECEMBER 1.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 274 SZÁM.

Előfizetési árak.

Kassán:

Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy órára . . . 1.20 „

Vidéken:

Egész évre . . . 20.— K

Kiadóhivatal:

Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.

Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint

Ismét várhatunk.

Kassa, nov. 30.

Ismét várhatunk. Hónapok óta egyebet se teszünk, mint várjuk a fordulatot, mely visszaadja az ország békéjét és a parlament alkotói képességét. Nem egyszer már azt hittük, hogy a kibontakozás küszöbén állunk, a titokzatos ajtó azonban nem nyílt meg s csak a találgatás és az intrika kandikált be a kulcslyukon, s lopta ki a maga céljainak megfelelő híreket. Most Tisza István kihallgatása volt az a politikai mozzanat, a melytől fordulatot várhatunk. A várakozás megmaradt, de a fordulat elmaradt, Tisza István, aki a kibontakozásnak olyan rendjét javasolta a királynak, a minőt a kormány terjesztett elő, audienciájával nem változtatott a helyzeten. Nincs döntés semerre, de még csak egy mozdulat sem valamely irány felé, amelyben a kibontakozás megtörténjen, vagy megtörténhetnék.

A király még nem határozott. Különböleg kibontakozási tervekben válogathat. Most azok felett töpreng, tanácskozik, mérlegeli a lehetőségeket. Csak annyit tudunk, hogy a mi terv és kombináció a trónhoz hozzá juthatott, az mind ismerős előtte. S azt is tudjuk, hogy a királynak eltökélt szándéka, hogy a megoldásban az alkotmányosságtól egy hajszálnyira se térjen el. Hogy az alkotmányosság keretén belül milyen lehetne a kibontakozás, arról sem sejtelem, sem értesítés nincsen. Az illetékes kormányférfiak, csak úgy mint az ország közönsége, nem tehetnek mást, mint várnak.

Ez a várakozás, ha keserves és nyugtalanító is, még nem volna baj, különösen mert igen jelentős megfontolások vetik latba a kibontakozás lehetőségeit. Csakhogy éppen attól tartunk, hogy minél tovább tart a várakozás, annál jobban megnehezülnek az alkotmányos megoldás eszközei. Ausztria mint egy szál egy ember, olyan egyetértő taktikával dolgozik követeléseink meghívásán. Idehaza pedig a lehetőségek politikájának magyar ellenségei szervezkednek. Minden várakozásban eltelt percből friss reményt táplálnak. Ujabbban a Justh-párt már az osztrák keresztény szociálistákkal cimborál. Előbb híre kelt, hogy a nemzetisé-

giekkel keresik az érintkezést, most már minden magyar érdek halálos ellenfeleihez, az osztrák Lueger-párthoz közelednek. Bécsi lapok írják ezeket a hajmeresztő híreket s Justhéknek nincs egy szavuk sem a cáfolatra. Konokul hallgat a a Justs-párt, mely a maga elvakult taktikájával már az eszközökben sem látszik válogatónak lenni. Hiszen nincs magyar párt, mely magán hagyná száradni azt a rettenő gyanút, hogy állambontó elemekkel, s nemzetünk ellenségeivel készül árulni egy gyékényen, csak hogy a hatalmat a maga számára megvásárolhassa, illetve, hogy a nemzeti érzelmű pártok elől elkalmárkodhassa.

A mutatkozó tünetek méltán keltenek balsejtelmet. A várakozás és bizonytalanság naponkint újabb akadályokat gördít azok elé, akik az ország és a monarkia békés fejlődése számára utat akarnak vágni. Ezért kívánja az ország, hogy a döntés mihamarább bekövetkezzék.

Tisza haza utazott.

— A válság. —

Tisza István gróf, a ki néhány napon keresztül a politikai érdeklődés középpontjában állt, varatlanul eltávozott a válságban való aktív szereplés színteréről. A volt miniszterelnök vasárnap tanácskozott Andrássy Gyula gróf belügyminiszterrel és Lukács László volt pénzügyminiszterrel s aztán elutazott Zsukra.

Tisza István grófnak a szerepe, mint beavatott helyről értesülünk, már a szombati kihallgatással teljesen befejeződött. Kihallgatása a kormány javaslataira történt s a királynak tett előterjesztései megfeleltnek annak a fölfogásnak, a melyet fővárosi tudósítónk mint Tisza István gróf gondolkodását, már kifejezett. A volt miniszterelnök azon az állásponton van, hogy a megoldást a mai kormánnyal kell létrehozni, azoknak a javaslatoknak alapján, a melyeket a kormány terjesztett a király elé.

A kormány, amikor Tisza meghívását javasolta a királynak, bizonyára jól tudta, hogy a király nem fog új dolgot hallani tőle, hanem hallani fogja azt, amit a kormány már ismételtelen előadott s amit Tiszának is volt már alkalmá a felsége előtt kifejejteni. Eppen az volt a cél, hogy a király ezt még egyszer meghallgassa.

Az előadottakból következik, hogy Tisza István gróf semmi megbízást, vagy miszsiót sem kapott a királytól; az erről szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak. Különleg is dokumentálja ezt az a körülmény, hogy a volt miniszterelnök már el is utazott a fővárosból s visszavonult falusi magányába.

Jelentettük, hogy szombaton, Tisza Ist-

ván gróf kihallgatását megelőzőleg, Wekerle Sándor miniszterelnököt fogadta kihallgatáson a király. Most arról értesülünk, hogy Wekerlet a király *Tisza kihallgatása után is magához kérette*. Mindez demonstrációja akar lenni a király részéről annak, hogy tanácsot a válság megoldása tárgyában csakis a kormánytól fogad el, ragaszkodik a kormányhoz s vele akarja létrehozni a megoldást is.

Továbbá kihallgatások egyelőre nincsenek tervbe véve, legalább a kormány ez irányban nem tett javaslatot a felségének. Ugy vagyunk értesülve, hogy a közeli napokban nem is lesznek audienciák. A helyzetre ma is csak azt mondhatjuk, hogy szignaturája a teljes bizonytalanság. Várják a király elhatározását: elfogadja-e a kormány javaslatait, vagy pedig másra határozza el magát.

Ingyentej és napközi otthon

Holnap nyílik meg.

Ehes, didergő gyermekek öröme és boldogsága, holnap beteljesedik. A Gyermekvédő Liga kassai bizottsága által létesített ingyentejkiosztó és napközi otthon, holnap kezd meg nemes hivatását. Száz és száz magára utalt apróság, leste, várta, mikor nyílik meg a Hunyadi-utcai és a Ferencz-József-téri tejkiosztó és napközi otthon. Mint az éhes madarak seregestül szállták meg a helyiségek tájkát s holnap reggel, már nem hiába várakoznak, lesz meleg tej, friss, ropogós zsemlye és lesz jól fűtött szoba, ahol melengedhetik dermedt tagjaikat.

Megható látvány volt nézni, hogy a téli zord idő beálltával félénken, vágyva, mint nézegetik az osztó helyiségek ajtaját az elhagyatott gyermekek. A kemény szívű ember is megindult a tömegnyomor e néma demonstrálásán. S igazán nem tűzhetett volna szebb és humánusabb célt maga elé a Gyermekvédő Liga kassai bizottsága, annál a feladatnál, a mely az éhezőket felkarolja, az utca zord hidegbe kítaszított gyermekseregnek napközben otthont, meleg, fűtött szobát ad. Ennek az áldásos intézménynek meghatóan szép gondolata Szalay Lászlóné fenkölt szívéből pattant ki, az ő fáradhatatlan buzgósága valósítja meg évenként a költséges tejkiosztót a társadalmi zsurok jövedelméből. Vele együtt nemes szívű hölgyek vállalkoztak a sokszor bizony nagyon is fáradságos, de minden esetre áldásos munkálkodásra.

A tejkiosztás holnaptól kezdve naponta délelőtt 10 óratól fogva történik, a melyre Szalay Lászlóné urnó vezetése alatt a következő hölgyek vállalkoztak: Balló Ferencné, Bartay Oszkárné, Bercsényi Jánosné, dr. Bessenyei Béláné, Binder Samuné, Bródy Frigyesné, Cselényi Béláné, Csorja Károlyné, Deák Gyuláné, Déry Gyuláné, özv. Delvó Konrádné, Hegedűs Lajosné, Hegedűs Anna, Jakobiné Pausz Irma, Kresz Jánosné, özv. Kontsér Mihályné, Laszgalner Albertné, özv. Otresovszky Mária, Pausz Ilka, Putnoky Józsefné, Polányi Dezsóné, dr. Rössler Istvánné, dr. Sebeők Antalné, Szilágyi Nándorné, özv. Stich Kálmánné, özv. Szakmár Károlyné és Tóbiás Endréné.

HIREK.

— **Kinevezés.** A kassai kir. ítélőtábla elnöke *Lukács Zoltán* jogtudor kassai kir. járásbírói díjtalan joggyakornokot a kassai kir. ítélőtábla keletébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

— **Uj postapalota.** Több ízben megírtuk már, hogy a kereskedelmi miniszter Kassán egy nagyszabású postapalota építését határozta el. Az új postapalota a mostani postaigazgatósági épület helyén fog épülni több szomszédos épület bevonásával. A terv előkészítése most annyira előre haladt, hogy tavasszal megkezdik az építkezést. Az igazgatóság most azzal fordul a városhoz, hogy engedje át neki a főposta telke mellett levő sáncteret s ezért cserébe felajánlja a Virág-utcának három ház kisértését a Virág-utca bővítését. Az együttes bizottság tegnap tárgyalta az ajánlatot s annak elfogadását javasolja a mai közgyűlésnek. Az új postapalota modern felszereléssel és impozáns méreteivel Kassa egyik legzebb középülete lesz.

— **A kassai mértékhitelítő hivatal személyszaporítása.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a kereskedelmi és iparkamara felterjesztése folytán meggyőződést szerezvén arról, hogy a kassai állami mértékhitelítő hivatal személyzete az ott előforduló hitelésítési munkálatok elvégzésére elégtelen s a mértékek és mérőeszközöknek e miatt előálló késedelmes hitelésítése folytán a közönség érdekei sérelmet szenvednek, a kassai állami mértékhitelítő hivatalhoz, személyzet létszámának kiegészítése céljából egyelőre egy napidíjas mértékhitelítőt osztott be.

— **Választások.** Közgyűlésen és a polgárság között választásra készülnek. A kassai törvényhatósági bizottsági közgyűlés ma délután két tagot választ az iskolaszékbe és két tagot az alakítandó bizottságba. Ugyancsak a mai közgyűlés választja meg a december hó 8-án megejtendő bizottsági tagválasztáshoz, a szavazást vezető elnököt és a kiküldendő bizottságot.

— **A Kassa-Zemplén megye közötti telefon összeköttetés hiányossága ügyében** a kereskedelemügyi miniszter értesítette a kassai kereskedelmi és iparkamarát, hogy figyelembe véve felterjesztésének indokait, maga is nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy a szomszédos vidékek telefon érintkezése lehetőleg közvetlenül nyerhesse a lebonyolítást, miért is a kamara által említett bajok orvoslását már tervbe is vette, amennyiben az 1910. évi költségelirányzatba Kassa és Sátoraljajuhely között közvetlen telefon-áramkört állított be és az, ha a törvényhozás a szükséges hitelt a miniszter rendelkezésére bocsátja, 1910. évben létesül. A mi pedig a beszélgetési díjak mérséklését illeti, arra nézve biztosította a miniszter az érdekeltségeket, hogy e részben támasztott igényeik a távolsági tarifa küszöbön álló reformjával kapcsolatban méltányos kielégítést fognak nyerni.

— **Kassa kölcsöne.** Ismét pénz után kunyorál Kassa. Az új elemi iskolára és a vízvezetési hálózat kibővítésére mintegy 190 ezer koronára van szüksége. A fővárosi

ajánlatok mellett figyelemre méltó egy kassai pénzügyintézet: A Felsőmagyarországi Központi Takarékpénztár ajánlata, mely szerint a kölcsönt 50 évre 96 árfolyam metlett 5-35 százalék annitással folyósítaná. A fővárosi pénzügyintézetek csak az árfolyamban drágábbak. Az együttes bizottság tárgyalta a kölcsön ügyet és az előnyösebb helybeli ajánlatot elfogadásra javasolja.

— **A kamara közgyűlése.** A kassai kereskedelmi és iparkamara december hó 3-án, délután 3 órákor saját tanácstermében *Siposs A. Gyula* elnöke alatt rendes közgyűlést tart. Érdekes tárgya a közgyűlésnek, hogy a kamara állást foglal a készíttetések felvétele érdekében. A közgyűlés tárgyai a következők.

1. Elnöki közlések. 2. Miniszteri rendeletek. 3. Titkári jelentés az ügyforgalomról s a kiküldetésekről. 4. Állásfoglalás a készíttetések felvétele érdekében. 5. Elnöki indítvány a hosszulejárati ipari hitel szervezésének ügyében. 6. A magyar általános közszolgálat r. t. kérése a tüzelési célokra szolgáló nyersolaj díjkezdvezménye dolgában. 7. Az országos iparművészeti társulat fölkerése egy iparművészeti kiállítás rendezésére. 8. A tavaszi vásár elnökségének kérelme részjegyek jegyzése iránt. 9. D. Sági János indítványa a reklámlevelek postai kézbesítésére vonatkozólag. 10. A temesvári társkamara átirata az önkéntességre jogosító főlvételi vizsga reformja tárgyában. 11. A nagyváradi és aradi társkamara átiratai a mértékhitelítési ügyében. 12. A debreczeni társkamara átirata a városi mérnökök magánmunkálatai tárgyában. 13. Vasuti ügyek: a) az Eperjesi Lapok kérése a menetrend módosítása; b) a nagyszalánzi érdekeltség kérése a 8264. sz. vonat állandó közlekedésének kieszközölése iránt; c) a *Kassa-hegyaljai vasút negyedik vonalpárjának sürgetése*; d) előterjesztés az áruk vasuti szállításánál tapasztalt súlyhiányok ügyében. 14. Ungvár város hidontuli kereskedőinek és közönségének kérelme egy postahivatalnak felállítása iránt. 15. A törvényhatósági ipartanácsok tagjainak megválasztása. 16. A közös bizottság jelentése a segélykérelmek elintézéséről.

— **A más lova.** *Nyilyoscsik* Márton fuvaros ma éjjel kétfogatu szekérével megállt a Fő-utca 118. számú ház előtt s egy pohár borra betért a Schmiédl-féle vendéglőbe. Amikor vagy egy félóra mulva kijött a vendéglőből, a fogatnak nyoma veszett. Rögtön szólt a rendőrnek s vele együtt az eltűnt fogat keresésére indult. A Kovács-utcán rá is akadt a szekérre, melynek bakján *Karniz József*, egy rosvolt multu, többször kitöltött mészárossegéd ült. Ez a zülött ember el akarta hajtani a lovakat, hogy aztán valamelyik közeli faluban értékesítse. A rendőr bekísérte a tolvajt, hol az ügyeletes rendőrtiszt letartóztatta. *Karniz Józsefet* ma átadják a kassai kir. ügyészségnek.

— **A szanatórium egyesület január hó 15-én nagyszabású estélyt rendez a tudósbetegek javára.** A vigalmi bizottság elnöksége gróf *Zichy Károlyné*, a mulatság főrendezőjéül megnyerte *Paksy Józsefné* urnót, akinek e téren való szerencsés érzéke előre is biztosítja a sikert. *Paksyné* a legutóbbi ülésen bejelentette, hogy a *Schalkház-szálló* dísztermében egy tarka szinpaddal egybekötött táncmulatságot akarnak rendezni. A tarka szinpad műsora a következő volna: egy férfi négyes, amely

olasz nemzeti kosztümökben olasz dalokat adna elő, egy hegedűszám, egy soló énekszám, egy kis egyfelvonásos szindarab és két női nyolcas. Örömmel jelenti, hogy a szindarabban való közreműködésre eddig báró *Benzné Csaky Ily grófné* vállalkozott, továbbá, hogy a szóló énekszámra *Matzner Samunét* sikerült megnyernie.

— **Ujra repül Kutassy.** Kutassy Ágoston dr. magyar aviatikus, akinek Farmann-rendszerű biplánját a multkoriban súlyos baleset érte, tegnap délután négy órákor meghívott nagy közönség előtt felszállott repülőgéppjével. Kutassy négy-öt méter magasságban repült és mintegy egy óra hosszáig maradt a levegőben, Kutassy ma délután két órákor megismétli repülését, ha kedvező idő lesz, de ezuttal is csak meghívottak előtt.

— **Kecskeméthy Győző körül.** Egyik fővárosi lap megírta vasárnapi számában, hogy egy Amerikából hazatért magyar asszony, *Neumann Mórné* vallomást tett a főkapitányságon arról, hogy *Kecskeméthy Győző*, a főváros pénztárának sikkasztója *William Hergesell* néven Newyorkban élt. *Neumanné* Amerikában tartózkodása alatt dolgozott *Hergesell* játékgárájában és mikor hazakerült, rájött, hogy gazdája, aki rendkívül rejtélyes ember volt, nem lehet más, mint a sikkasztó *Kecskeméthy Győző*. *Neumanné* vallomása alapján a rendőrség tudakozódott *Hergesell* után a neworki osztrák-magyar konzulátusnál és intézkedést kért arra, hogy ha a játékgáros csakugyan *Kecskeméthy*, akkor vagyonára vezessenek bírői zárlatot. *Kecskeméthy* ugyanis elkerülte már a megtorlást, mert bűne, a melyet 1901-ben követett el, a bűnvádi perrendtartás értelmében már régen elévült s a rendőrség a hivatalos „*Rendőri Közlöny*” 1907. évi 124-ik számában *Kecskeméthy Győző* ellen a körözést is visszavonta. Ilyenformán, ha a főljelentés tényleg a rendőrség kezére jutna is a sikkasztót, csak arról lehet szó, hogy a tőle eltulajdonított összeget visszaszerezzék. Erre azonban igen kevés a remény, mert 5-6 héttel ezelőtt történt az ügy és a főkapitányság kábeltávíratot kért a konzulátustól, hogy igaz-e a dolog. Eddig semmi értesítést nem kapott a rendőrség, valószínű tehát, hogy tévedett *Neumanné* és alaptalanul látta *Hergesell*-ben *Kecskeméthy Győzőt*.

— **Főúri medvevadászatok Betlérén.** A gömörmezei Betlér vasárnap óta előkelő főúri társaság találkozóhelye. Ezt a társaságot a betléri medvevadászatok hozták, melyeket *Andrássy Géza* gróf rendez *Henrik* porosz herceg tiszteletére. A vadászaton a magyar arisztokrácia színe-java jelent meg a vadászaton s ami első sorban említendő, a vendégek között *József* főherceg is részt vesz. A legtöbb vendég pénteken érkezett. Ekkor *József* főherceg, kinek társaságában ott voltak *Hohenlohe*, *Windisgraetz* herceg. Ugyancsak péntek éjjel érkezett meg *Henrik* porosz herceg *Knescher* porosz tengernagy kíséretében. Az első hajtsában *Henrik* herceg egy hatalmas him medvét terített le. Vasárnap *József* főherceg ejtett el medvét. Hétfőn a szádvári uradalomban folytatták a vadászatot. Ezen a vadászaton megjelent gróf *Andrássy Gyula* is.

— **A karikagyűrű.** Ma éjjel a pályaudvar III. oszt. várótermében *Kovács János* közkatona egy arany karikagyűrűt kínált megvételre több utasnak. Ez feltűnt a rendőrnek s felelősségre vonta a katonát. *Kovács János* azzal védekezett, hogy a gyűrűt *Dula Mihály* nevű katona bajtársa adta neki azzal a meghagyással, hogy juttassa azt *Szemerén* lakó feleségéhez. Ezt az egy-

A „BRISTOL” szombaton este ünnepélyesen megnyílt. — Tisztelettel: **Davidovics Emil.**

ügyü védekezést nem fogadta el a rendőr, hanem előállította a bakát. A rendőrszt aztán megkérdezte, hogy ha Dula vele el akarta küldeni a gyűrűt, miért kinalta azt több utasnak. Kovács erre nem tudott felelni. A rendőrség a bakát letartóztatta s átkísérte a katonai hatóságához.

— Hock János felolvasása. Rendkívül érdekes estéje lesz e hét csütörtökén a Kassai Uránia-színháznak, ahol ez alkalommal Hock János kőbányai plébános, országgyűlési képviselő jelenik meg a felolvasó asztalnál. Hock János a maga nagyszabású, szenzációs Uránia-műsordarabját: az „Ur Jézus“-t olvassa fel, mely a budapesti Uránia tudományos színháznak egyik legkedveltebb és legértékesebb műsordarabja. Hock Jánost, az országos hírű „aranyzáju papot“, nem is kell talán Kassa város közönsége előtt ismertetnünk, hiszen alig van ember, ki Hock Jánost nem ismeri. Az „Ur Jézus“ előadásának kétségtelenül nagy érdekességet kölcsönöz, hogy a vallásos tárgyú, igen szép, nagyszámú színes álló és sok mozgófényképpel illusztrált darabot maga az illusztris szerző olvassa fel, akinek jeles kvalitásai vannak, amelyek az ország első előadói sorába emelik.

— Betörés: Czoczkó Béla honvéddhadnagy ma feljelentést tett a rendőrségen, ismeretlen tettes ellen, aki Fő-utca 84. számú lakásába álkulcsal behatolt s onnan egy 110 korona értékű Görc-féle katonai látsóvet ellopott. A rendőrség bünyügyi osztálya a betörő kinyomozására megtette a kellő intézkedéseket.

— Éjjeli látogató. Ma éjjel a vasuti állomáson az egyik éjjeli őr tetten érte Eiben Gezá, amint a vasuti kőszénraktárt fessegette. Az éjjeli őr a tolvajkodót elkurhatta, amire az a gázgyári kőszéntelepre osont s ott is lopni akart. De vesztére, mert a gázgyár éjjeli őre elfogta s átadta a rendőrségnek. Eiben Géza azzal védekezett, hogy szegény ember, majd megfagy a nagy hidegben s pénze nincsen, hát így akart magán segíteni, hogy tüzelő anyaga legyen.

Harisnyákat.

férfi, női vagy gyermekek részére kötött pamut és gyapjuból. — **Lábszárvédőket**, lábmelegítőket és talpbetéteket. — **Sárcipőket**, (Caloschni) gummi-sarkakat orosz vagy amerikai. — **Cipőfüzőket** és **kenőcsöket** legjobb minőségben a legolcsóbb **szabott árak** mellett veszünk

Kircz Vilmosnál

Turul cipőgyár elkülönített osztályában
Kassa, Fő-utca 28. szám.

Színház.

Színházi műsor:

KEDDEN: A Gyurkovics lányok. (Életkép.)
SZERDÁN: Mozgó postásné. (Énekes bohózat.)
CSÜTÖRTÖKÖN: Mozgó postásné.
PÉNTEKEN: Tánccos huszárok.
SZOMBAT: Mary Anne. (Operette.)
VASÁRNAP: d. u. A helyre asszony.
este: Mary Anne.
HÉTFŐ: Mary Anne.

— Dózsa György. Tegnap volt a színházban a második munkáselemlés, mely alkalommal *Jókai* ötfelvonásos történelmi drámája került színre. A közönség, mely csak félig töltötte meg a színházat, nem igen tudott a darabnak egyébként elég pathetikus jeleneteiért lelkesedni és csak *Komjáthy* művészi alakítása segítette át a darabot a kissé idegenül hangzó verses forma nehézségein. Méltó partnerei voltak *Fáy Flóra*, *Virányi*, *Ungvári* és *Bársony*, míg *Harasnyai* nem volt eléggé természetes.

— Guthi Soma új bohózata a *Mozgópostásné* kerül színre először holnap este a Kassai Nemzeti Színházban. *Guthi* pompás humora már sok derült estét szerzett a közönségnek s legújabb bohózata méltóan sorakozik eddig adott nagyhatású művei mellé. A címszerepet *Fáy Flóra* játssza, míg a mozgópostás alakjában *Ujváry Lajos* ígér kacagtató kabine: alakot. A próbák után ítéltve az újdonság ellenállhatatlan jókedvet fog faszítani, amihez *Faragó*, *Harasnyai*, *Sziklay*, *Jákó* és *Virányi* játéka is hozzájárul. A mozgópostásné csütörtökön megismétlik.

— Mary Anne. A színház operett színterét most élen foglalkoztatja *Kacsóh Pongrác* dr. a *János vitéz* daljáték nagyhírű szerzőjének az új operettje a *Mary Anne*, melynek premierjét szombatra tűzte ki az igazgatóság. A *Mary Anne* a Király Színházból indult el hódító útjára s fővárosi tartós sikere után, a nagyobb vidéki színpadokon, mindenfelé megnyerte a közönség leltetését. A Kassai premieren a címszerepet *Hornyai Janka* játssza, míg a többi főbb szerepeket *Csanádi Irma*, *Megyeri Ilonka*, *Sarkadi Rózi*, *Sziklay*, *Ujváry* és *Tihanyi* játsszák.

Berger nagy kávéház
az előkelő közönség találkozóhelye.
Hangversenyek: kedd, szerda, csütörtök, szombat, vasárnap.

TÁVIRAT — TELEFON.

Vilmos, a hármasszövetségről.

Berlin, nov. 30.

A birodalmi tanács mai ülését Vilmos császár trónbeszéddel nyitotta meg. A trónbeszédben Vilmos császár kijelentette, hogy mindég boldog örömmel gondol arra a pillanatra, amikor a hármasszövetséget megerősítette.

Khuen-Héderváry Bécsben.

Bécs, nov. 30.

Khuen-Héderváry Károly gróf ma reggel győri birtokáról Bécsbe érkezett. Utazása teljesen magánjellegű, s nincs összefüggésben a politikával.

Miniszterek tanácskozása.

Budapest, nov. 30.

Zichy Aladár gróf király személye körüli miniszter ma Budapestre érkezett s a délelőtti órákban meglátogatta Wekerle Sándor miniszterelnököt, akivel hosszabban tanácskozott.

Justhék és az obstrukció.

Budapest, nov. 30.

A politikai körökben nagy feltűnést keltett Nemes Bertalan gönczi képviselő beszéde, amit Máriaassy Mihály lőcsei beszámolóján mondott. Nemes Bertalan, aki Justh-párti, kijelentette, hogy csak addig lesz ellenzéken, míg az ellenzék az obstrukció fegyveréhez nem nyúl, amelyet ő az országra nézve károsnak és vészthozónak tart.

Damjanich özvegye meghalt.

Budapest, nov. 30.

Ma reggel fél 4 órakor meghalt a fővárosban Damjanich János honvédtábornok, az aradi vértanu, özvegye, született Csernovics Emilia, a múlt század nagyasszonya, akinek élete a türelem, a lemondás és jótékonyág gyakorlása közben telt. Damjanich özvegye 1817. aug. 30-án született Aradon s kilencvenkét évet élt, a melyből hatvanat hazájának és a nemzetikultura legfontosabb részének: A nevelésnek szentelt. Damjanichné pénteken egy izgalmas jelenet után rosszul lett s azóta haldoklott.

Holnap temetik a főváros által felajánlott disz sirhelyre.

Elhunyt főherceg.

München, nov. 30.

Károly Tivadar bajor herceg, ma meghalt. Ferencz József magyar király részvét-táviratot küldött a bajor uralkodó háznak.

Zakariás levele.

Budapest, nov. 30.

Zakariás Sándor, az orlóí kerület képviselője levelet írt választóihoz, melyben megindokolja, miért lépett a Justh-párt kötelékébe.

Öngyilkos házaspár.

Budapest, nov. 30.

Adorján Sándor sofőr és neje ma délelőtt gázmérgezésben elhaltak. A házaspárt a nyomor kergette a halálba.

Szabadrábon.

Arad, nov. 30.

Szántó Izidor, az aradi Hitelbank volt igazgatóját, a törvényszék vádtaácsa ma szabadrábra helyezte.

Elfogott gyilkos.

Budapest, nov. 30.

Szökler Ignác korcsmárost, aki egy gyilkosság elkövetése után két év előtt Amerikába szökött s ma hazajött, a rendőrség letartóztatta.

Köszönet nyilváníás.

Mindazon szeretetteljes részvét-nyilatkozatokért, melyekben felejtethetlen jó férjem, illetve hön szeretett édes atyánk Ström Bernát elhalálózása alkalmával részesültünk és melyek méretetlen fájdalomkban enyhítő balzsamként hatottak, fogadják jóbarátaink és ismerőseink, de különösen az elhunytak a végtisztességet oly imponzans módon megadó szaktársai, munkaadója, az egyesületek és jótékony testületek leghalásabb köszönetünk kifejezését.

Kassa, 1909. november hó.

A gyászoló család.

Uránia színház.

Tulajdonos: A Városszépítő Egyesület.

1909. évi december hó 2-án (csütörtökön) esti fél 7 órakor. —

A budapesti Uránia Tud. Színház műsorából:

Az Ur Jézus

(élete, tanítása, halála).

Előjátékkal, három felvonásban, 170 színesen vetített képpel és számos mozgófényképpel. Irta és felolvassa: Hock János, orsz. képviselő, Budapest X. kerületi plébános.

HELYÁRAK: Számozott zártzék 3 korona, I. hely 2 korona, II. hely 1 korona 50 fillér, III. hely 1 korona. — Szelvények nem érvényesek.

ELADÓ FA

50 öl I-ső osztályu bükk

HASÁBFA ELADÓ.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Figyelmeztetés!

A. Schicht

szarvasszappan

valódi csakis a

Schichtnévvel és a „szarvas”
védjeggyel!**Játékkártya, Hirlapeladás és Hirlapelőfizetések felvétele.**

Az aradi 13 vértanu vesztőhelyének
megváltására kibocsátott sorsjegyek
darabonként 1 K-ért kaphatók

Nyulászi Béla

dohány- és szivartőzsdéjében
Kassa, Fő-utca 12. szám alatt.

25 darab kassai levelező-lap bo itékban 50 fillér.

A KASSAI HITELBANK

(Kassa, Fő-utca 30. szám, paróchia-épület), bevezette a takarékbetéteknek jelzálogilag biztosított formáját a következő módon:

Ha valaki biztosítani akarja azt, hogy 100 koronát kapjon			
20 év	mulva, ugy	37 korona	69 fillért,
19 "	" "	39 "	58 "
18 "	" "	41 "	56 "
17 "	" "	43 "	63 "
16 "	" "	45 "	82 "
15 "	" "	48 "	11 "
14 "	" "	50 "	51 "
13 "	" "	53 "	04 "
12 év	mulva, ugy	55 korona	69 fillért,
11 "	" "	58 "	47 "
10 "	" "	61 "	40 "
9 "	" "	64 "	47 "
8 "	" "	67 "	69 "
7 "	" "	71 "	07 "
6 "	" "	74 "	63 "
5 "	" "	78 "	36 "

kell egyszermindenkorra a Kassai Hitelbanknál befizetnie.

A fenti táblázatban kimutatott összeg — vagy többszörösének — beküldése esetén az intézet megküldi a 100 koronáról — vagy többszöröséről — kiállított kötvényt.

Az intézet ezt a pénzt csupán az ingatlanok becsértékének feléig nyújtott jelzálogos kölcsönökben helyezi el. A biztosított összegért nemcsak egész vagyonával felel, hanem külön biztosítékul leköti ezeket a jelzálogos kölcsönöket s a budapesti tőzsdén jegyzett értékpapirokból alkotott fedezeti alapot.

A kötvények birtokosai ellenőrző bizottságot választanak, mely az intézetnek ez üzletágra vonatkozó ügykezelését felülvizsgálja. Ez a tőkeelhelyezés nemcsak azért előnyös, mert a befektetett pénz föltétlen biztonság mellett 5% -ot kamatozik, hanem azért is, mert lehetségessé teszi azt is, hogy az, aki életbiztosítást vagy nem köthet, vagy nem akar kötni, mégis biztosítsa magát. Az ily kötvény különben is több előnyt nyújt mint a biztosítás. Így pl. ha valaki oly módon akar magának 1000 koronát biztosítani, hogy ez az összeg 20 év mulva fizetessék ki, elegendő 376 korona 90 fillért egyszerre befizetnie. Ha pedig a fizetést pl. 10 esztendő alatt részletekben akarja eszközölni, úgy ha

az első évben K. 37.69-et, vagyis a 20 év mulva 100 K-ra növekvő tőkét,
a 2-ik „ K. 39.58-at, „ a 19 „ „ 100 K-ra „ „

s így tovább összesen a 10 éven át a táblázatban látható összegeket fizeti be, a 10 év alatt együttvéve mindössze 474 koronát fizet. Ezzel szemben egy negyven éves ember életbiztosításánál évenként legalább 50 koronát kénytelen befizetni, hogy 20 év mulva 100 korona tőkéhez jusson életbiztosítás útján. Tehát már az első 10 évben jelentékenyen nagyobb összeget fizet, mint amennyit intézetünknel, de még azonkívül további életbenmaradása esetén minden esztendőben még 50 K-át, összesen tehát 500 K-át kell fizetnie, mert különben biztosítása hatályát veszti.

Az intézet által kiállított ezek a jelzálogos betéti elismervények rendkívül alkalmasak arra a célra is, hogy gyermekek részére alkalmi ajándékképpen adassanak, vagy a gyermekek részére hozomány, neveltetési költség, katonáskodási kiadások fedezésére megfelelő tartalék biztosítsák, hisz 37 kor. 69 fillér egyszeri befizetésével biztosítható, hogy az illető gyermek 20 év mulva 100 koronát kapjon s a mellett kötményezés által gondoskodni lehet arról, hogy senki jogosulatlanul föl ne vehesse a pénzt.